

Dış Ticaret Dengesi - Mart 2014

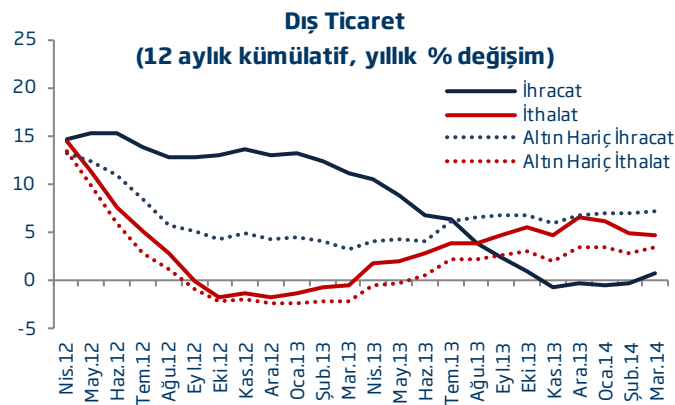
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE BANKASI

Mart ayında dış ticaret açığı 5,2 milyar USD ile beklentilerin altında...

Mart ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %12,4 artarak 14,7 milyar USD olurken, ithalat %3 azalarak 19,9 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Böylece, dış ticaret açığı söz konusu dönemde %30,1 oranında daralarak 5,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiş ve yıllık bazda daralmasını üçüncü aya taşımıştır. İhracatın ithalatı karşılama oranı da dış ticaret dengesindeki olumlu gelişmelerle birlikte Ekim 2009'dan bu yana en yüksek düzeyi olan %73,9'a ulaşmıştır.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış dış ticaret verileri de ihracatın Mart ayında olumlu performans sergilediğini teyit etmektedir. Söz konusu verilere göre ihracat bir önceki aya göre %3,6 oranında artarken, ithalat %0,8 oranında azalmıştır. Böylece, dış ticaret açığında bir önceki aya göre %10,2'lik daralma kaydedilmiştir.

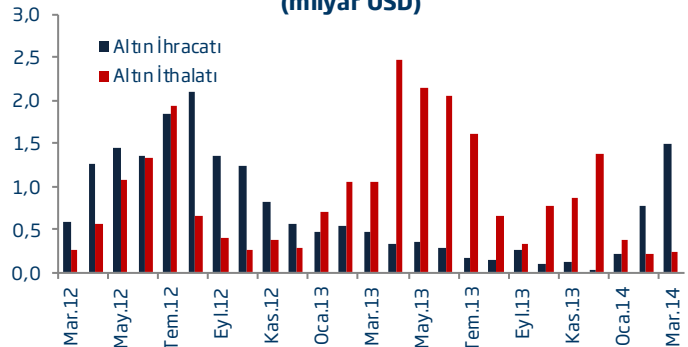
Yılın ilk çeyreğinde dış ticaret açığı %20,9 daraldı.

Dış ticaret verilerine çeyreklik bazda bakıldığında ihracatın bir önceki yılın aynı dönemine göre %8,9 oranında arttığı, ithalatın ise %2,2 oranında azaldığı görülmektedir. Dış ticaret açığı da aynı dönemde %20,9 gerileyerek 17,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Altın ihracatı Ağustos 2012'den bu yana en yüksek seviyesine yükselerek dış ticaret dengesini olumlu yönde etkiledi.

Geçtiğimiz yıl net altın ithalatçısı olan Türkiye Mart ayında altın ihracatının hızlı artmasının da etkisiyle 2014 yılının ilk

Altın Dış Ticareti (milyar USD)

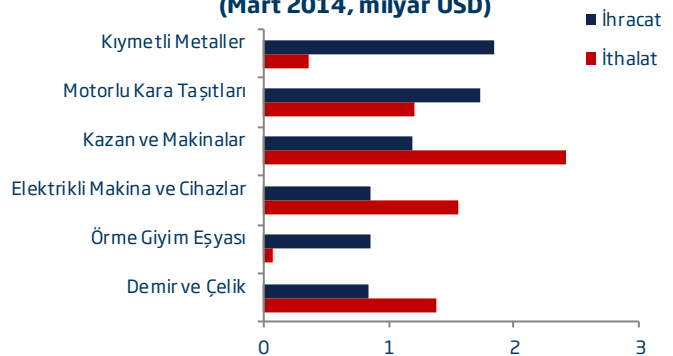
çeyreği itibarıyla tekrar net altın ihracatçısı olmuştur. Nitekim, Mart ayında altın ihracatı 1,5 milyar USD ile Ağustos 2012'den bu yana en yüksek seviyesine çıkarken, altın ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre önemli ölçüde azalmış ve 239 milyon USD düzeyinde gerçekleşmiştir. Mart ayında en çok altın ihracatı yapılan ülke %85,7'lik payla İsviçre olurken, Birleşik Arap Emirlikleri ve Almanya da en çok altın ithalatı yapılan ilk iki ülke olmuştur.

Altın hariç tutulduğunda Mart ayında yıllık ihracat artışı %4,8, ithalat artışı ise %1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Mart ayında motorlu kara taşıtları ihracatı yıllık bazda %14,2 oranında arttı.

Mart ayında 1,7 milyar USD ile Temmuz 2008'den bu yana en yüksek seviyede ihracat gerçekleştirilen motorlu kara taşıtları, kıymetli metallere sonra en fazla ihracat yapılan

En Çok İhracat Yapılan İlk 6 Fasıl (Mart 2014, milyar USD)

Dış Ticaret Dengesi

	Mart		Değişim (%)	Ocak-Mart		Değişim (%)
	2013	2014		2013	2014	
İhracat	13,1	14,7	12,4	37,0	40,3	8,9
İthalat	20,6	19,9	-3,0	58,8	57,5	-2,2
Dış Ticaret Dengesi	-7,4	-5,2	-30,1	-21,8	-17,2	-20,9
Karşılama Oranı (%)	63,8	73,9	-	63,0	70,1	-

Kaynak: TÜİK

Dış Ticaret Dengesi - Mart 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

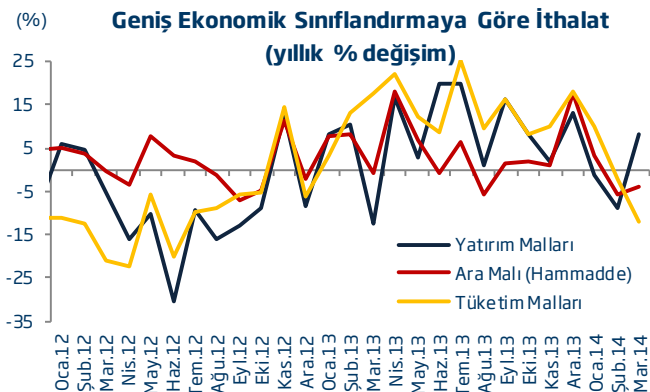
fasıl olmuştur. Söz konusu fasılda Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %14,2 artış kaydedilmiştir. Bu faslı 1,2 milyar USD tutarında ihracat hacmiyle kazanlar ve makinalar izlerken, dördüncü sırada da ihracatı yıllık bazda %17,2 ile hızlı artış sergileyen elektrikli makine ve cihazlar faslı yer almaktadır.

Mart ayında enerji ithalatı 4,5 milyar USD seviyesinde gerçekleşti.

Mart ayında mineral yakıtlar ve mineral yağlar faslı ithalatta ilk sırada yer almaya devam etmiş ve bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %5,5 oranında artarak 4,5 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, en çok ithalatın gerçekleştiği ikinci fasıl 2,4 milyar USD ile kazanlar ve makinalar olmuştur. Bu faslı 1,6 milyar USD ile elektrikli makine ve cihazlar takip etmiştir.

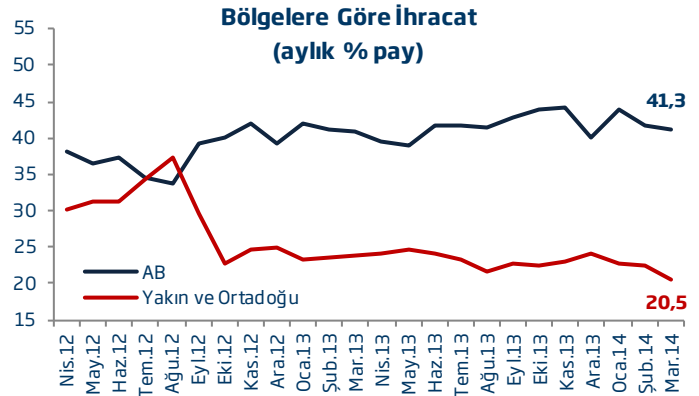
Tüketim malı ithalatındaki yıllık daralma %12 seviyesine ulaştı.

Politika yapıcıların iç talebi sınırlayıcı yönde aldıkları önlemlerin etkisi Mart ayı dış ticaret verilerinde daha belirgin şekilde gözlenmiştir. Nitekim, Mart ayında tüketim malı ithalatı geçen yılın aynı ayına kıyasla %12 oranında gerilemiştir. Aynı dönemde, ara malı ithalatında da bir miktar düşüş kaydedilirken, Şubat ayında hızlı düşen yatırım malı ithalatı Mart ayında %8,3 artmıştır. Yatırım malı ithalatında kaydedilen artış yurt içi ekonomik aktivite açısından olumlu bir gelişme olarak kayda geçmiştir. Yılın ilk çeyreği itibarıyla veriler incelendiğinde de tüketim malı ithalatındaki %2,9'luk gerileme göze çarpmaktadır. Söz konusu dönemde ara malı ve yatırım malı ithalatı da sırasıyla %0,5 ve %2,2 oranında daralmıştır.

Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracat içindeki payı %41,3 düzeyinde...

Geçtiğimiz yıl Mart ayında %40,9 seviyesinde olan Avrupa Birliği ülkelerinin toplam ihracat içindeki payı 2014 yılının aynı ayında bölge ekonomilerinde gözlenen toparlanma paralelinde bir miktar yükselerek %41,3 düzeyinde

gerçekleşmiştir. Yakın ve Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracattaki payı ise gerileme eğilimini sürdürmüştür ve Mart ayında %20,5 düzeyine inmiştir.

Yüksek altın ihracatı dolayısıyla Mart ayında en fazla ihracat yapılan ülke 1,4 milyar USD ile İsviçre olurken, bu ülkeyi 1,3 milyar USD ile Almanya izlemiştir. Irak da 1 milyar USD ile en çok ihracat yapılan üçüncü ülke olmuştur. Bu dönemde, en fazla ithalat gerçekleştirilen ülke ise yüksek enerji ithalatına bağlı olarak 2,2 milyar USD ile Rusya olurken, bu ülkeyi sırasıyla Çin ve Almanya izlemiştir.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatındaki payı %3,4...

Mart ayında yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatının içindeki payı bir önceki yılın aynı ayına göre hafif yükselerek %3,4 seviyesinde gerçekleşirken, orta yüksek teknoloji ürünlerin payı 1,2 puan azalarak %30 olmuştur. Aynı dönemde yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı ise 1,9 puan yükselerek %14,7 düzeyine çıkmıştır.

Beklentiler...

Son dönemde Avrupa Birliği ekonomilerinde gözlenen toparlanmanın Türkiye'nin dış ticaret verileri üzerindeki olumlu etkisinin önümüzdeki aylarda da sürmesi beklenmektedir. Ayrıca, TCMB'nin sıkı para politikası uygulamalarının ve BDDK'nın aldığı iç tüketimi kısıtlayıcı önlemlerin iç talep üzerinde baskı yaratmaya devam edeceği tahmin edilmektedir. Bu çerçevede, dış ticaret açığının önümüzdeki aylarda da yıllık bazda gerileme eğilimini sürdüreceği öngörülmektedir.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Doğuhan Atış - II. Müdür

doguhan.atis@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.